

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Οικονομικών, κ. Γιώργο Παπακωνσταντίνου

ΒΟΥΛΑ ΔΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΚΤΥΩΝΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 130171746
Ημερομ. Μελέτης 131712010

Κύριε Υπουργέ,

Με βάση τις απαντήσεις και τα έγγραφα που κατατέθηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) στην Ερώτηση 10403/624/19.05.2010 που υποβλήθηκε στην Ελληνική Βουλή, έχουμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

1. Το ζήτημα που θέσαμε με την ερώτησή μας είναι ιδιαιτέρως σοβαρό για να σκιαμαχεί κανείς και να αναλώνεται σε λεκτικά παιχνίδια και πολύ περισσότερο να προσπαθεί να παραπληροφορήσει τη Βουλή, **καταθέτοντας στοιχεία διαφορετικά από αυτά τα οποία ζητήθηκαν.**

Η ΤτΕ για να στηρίξει την θέση της και την πρακτική που ακολούθησε, ότι η κατάργηση της υποχρεωτικής δημοπρασίας και η διαδικασία της αυτοματοποιημένης επανα-εισαγωγής (recycling) είναι ένα τεχνικό ζήτημα, το οποίο απλώς διευκολύνει τις συναλλαγές επί ελληνικών ομολόγων και δεν συνδέεται με την κερδοσκοπική επίθεση εναντίον της ελληνικής οικονομίας, μας παρέχει στοιχεία από 01.11.2009 μέχρι 14.05.2010.

Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά το ποσοστό των πρωτογενών μη διακανονισθεισών συναλλαγών παρέμεινε πολύ χαμηλό 0,76 % κατά μέσο όρο και τις πρώτες δύο ημέρες της αυτοματοποιημένης επανα – εισαγωγής διακανονίζεται το 92% των μη διακανονισθεισών συναλλαγών. Και αναφέρει: "Καταρρίπτεται έτσι το επιχείρημα ότι οι συμμετέχοντες φορείς χρησιμοποιούν την περίοδο του 10ημέρου για να επιδίδονται σε ανοικτές πωλήσεις. Αν συνέβαινε αυτό, ο διακανονισμός των συγκεκριμένων συναλλαγών θα γίνονταν στο τέλος του 10ημέρου"

Εμείς όμως είχαμε ζητήσει στοιχεία μέχρι τις 07.04.2010 και όχι μέχρι τις 14.05.2010, που σκόπιμα μας δίνει η ΤτΕ. Σύμφωνα με το έγγραφο της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου των Βασικών Διαπραγματευτών της 8^{ης} Απριλίου 2010, επειδή εκείνη την ημέρα παρατηρήθηκε η διενέργεια μεγάλου αριθμού ανοικτών πωλήσεων, η «Επιτροπή αποφάσισε εφεξής την ενεργοποίηση της διαδικασίας της υποχρεωτικής δημοπρασίας (repo auction) για τις ανοιχτές/χρεωστικές θέσεις στο Σύστημα των Αύλων Τίτλων της ΤτΕ για τις συναλλαγές που καταρτίζονται στην ΗΔΑΤ». Επομένως από την επομένη ημέρα ο τελικός διακανονισμός γίνονταν υποχρεωτικά την πρώτη ημέρα μετά το T+3.

Η συμπερίληψη των στοιχείων για την περίοδο 08.04.2010 μέχρι 14.05.2010 που δεν ισχύουν οι επιπλέον 10 ημέρες για τον διακανονισμό των συναλλαγών, αλλοιώνει και το μέσο όρο και το ποσοστό των πρωτογενών μη διακανονισθεισών συναλλαγών.

2. Στις 05.10.2009, σύμφωνα με το έγγραφο που έχει κατατεθεί, η ΤτΕ ενημερώνει όλους τους βασικούς διαπραγματευτές, χωρίς αλλαγή του κανονισμού, ότι «οι συναλλαγές που δεν διακανονίζονται θα μεταφέρονται στην επόμενη εργάσιμη ημέρα για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες».

Η Νομική Υπηρεσία της ΤτΕ σε τέσσερες γνωμοδοτήσεις της (30.12.2009, 01.02.2010, 04.02.2010 και 11.02.2010), σε σχέδια για «τροποποίηση και συμπλήρωση του κανονισμού λειτουργίας του Συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή», επισημαίνει:

Τον κίνδυνο υποτιμητικής κερδοσκοπίας και χειραγώγησης, που δημιουργεί η κατάργηση του υποχρεωτικού πλειστηριασμού και η παράλληλη κατάργηση του διακανονισμού των συναλλαγών τρεις (3) ημέρες μετά την συναλλαγή (T+3) με την εισαγωγή τεχνικών διακανονισμού που ισχύουν σε μη οργανωμένες αγορές (OTC), όπως η ανακύκλωση των συναλλαγών για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, μετά το T+3 και την κατάργηση των κυρώσεων για μη διακανονισμό των συναλλαγών και πέραν αυτής της περιόδου.

Η Νομική Υπηρεσία, αντίθετα, είχε προτείνει την αυστηριοποίηση των κυρώσεων που προβλέπει ο Κανονισμός του Συστήματος Αύλων Τίτλων για να μπορούν να λειτουργούν αποτρεπτικά για πράξεις κερδοσκοπίας π.χ. κερδοσκοπικές ανοικτές πωλήσεις (σορτάρισμα).

3. **Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι οι ανοικτές πωλήσεις μπορεί να αποτελέσουν μέσο κατάχρησης αγοράς και χειραγώγησης, καθώς και ότι τα συστήματα διακανονισμού συναλλαγών, ανάλογα με τους κανόνες που διαθέτουν, μπορούν ν' αποδειχθούν μέσα αποτρεπτικά ή υποβοηθητικά της χειραγώγησης μέσω των ανοικτών πωλήσεων.**

-Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι τα συστήματα διακανονισμού τίτλων έχουν μεγάλη σημασία για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και την αποτροπή της υποτιμητικής κερδοσκοπίας, όση επίφαση αυθεντίας και αν επιχειρεί να προσδώσει στην επιχειρηματολογία του με την οποία θα προσπαθούσε να πείσει για το αντίθετο.

Σε δημοσιεύσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας τονίζεται ότι «αδυναμίες στα συστήματα διακανονισμού τίτλων μπορούν να αποτελέσουν “πηγές συστηματικού κινδύνου στις αγορές τίτλων και σε άλλα συστήματα πληρωμών και διακανονισμού τίτλων» (ECB, Δεκέμβριος 2007).

Η Επιτροπή Συστημάτων Πληρωμών και Συστημάτων Διακανονισμού Τίτλων των Κεντρικών Τραπεζών της Ομάδας των 10 χωρών (Committee on Payment and Settlement Systems (CPSS) of the central banks of the Group of Ten countries) σε συνεργασία με την Τεχνική Επιτροπή του Διεθνούς Οργανισμού των Εποπτικών Αρχών κεφαλαιαγοράς (Technical Committee of the International Organization of Securities Commissions/IOSCO) έχουν αντιμετωπίσει με μεγάλη σοβαρότητα και προσοχή τα θέματα αυτά, όπως και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με την Ειτιροπή Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών Κεφαλαιαγοράς (CESR).

Το Μάιο του 2009 εκδόθηκαν οι κοινές Οδηγίες - Συστάσεις της EKT και της CESR για τα Συστήματα Διακανονισμού Τίτλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Recommendations for Securities Settlement Systems and Recommendations for Central Counterparties in European Union), ενώ τον Ιούνιο του 2009 η Τεχνική Επιτροπή της IOSCO εξέδωσε την τελική της έκθεση για τους κανόνες των ανοιχτών πωλήσεων (Regulation of Short Selling).

Σύμφωνα με τις παραπάνω οδηγίες – συστάσεις για τα Συστήματα Διακανονισμού Τίτλων, πρέπει να ενθαρρύνεται η υιοθέτηση του δανεισμού τίτλων (5^η σύσταση της EKT/CERS). Η ΤτΕ πράττει ακριβώς το αντίθετο. Τον Φεβρουάριο του 2009 καταργεί την υποχρεωτική δημοπρασία και μέχρι σήμερα δεν την έχει επαναφέρει.

- α.** **Αποδίδεται μεγάλη σημασία στους σύντομους κύκλους διακανονισμού και στην μικρή περίοδο μεταξύ κατάρτισης συναλλαγής και διακανονισμού της.** (3^η σύσταση EKT/CERS και IOSCO -3,14 σελ. 9).

Επίσης τονίζεται η σημασία της έγκαιρης παράδοσης των τίτλων στον αγοραστή για την πρόληψη συστημικού κινδύνου και κατάχρησης αγοράς (IOSCO, σελ. 22).

Η ΤτΕ πράττει ακριβώς το αντίθετο. Επιμηκύνει κατά 10 ημέρες την περίοδο διακανονισμού διευκολύνοντας την υποτιμητική κερδοσκοπία.
- β.** **Εξαίρεται επίσης η σημασία του ελέγχου, της εποπτείας και των κυρωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση φαινομένων κατάχρησης αγοράς που μπορεί να προκύψουν από τις ανοικτές πωλήσεις.** (3^η αρχή IOSCO).

Η ΤτΕ πράττει ακριβώς το αντίθετο. Αντί να αυστηριοποιήσει τις κυρώσεις όπως προτείνει και η Νομική της Υπηρεσία καταργεί την υποχρεωτική δημοπρασία και τις κυρώσεις στην πράξη.
- γ.** **Οι διεθνείς οργανισμοί υπογραμμίζουν τη σημασία των κανόνων των συστημάτων διακανονισμού για την αποτροπή χειραγώγησης της**

αγοράς μέσω ανοικτών πωλήσεων που οδηγούν σε συναλλαγές που δεν διακανονίζονται.

Οι ενέργειες της ΤτΕ το 2009 με την απόφαση για κατάργηση της υποχρεωτικής δημοπρασίας και την αυτοματοποιημένη επανεισαγωγή των μη διακανονισθεισών συναλλαγών για 10 επιπλέον ημέρες διευκόλυναν αντικειμενικά τους κερδοσκόπους σε βάρος της ελληνικής οικονομίας, κάτι που το πληρώνει η χώρα και οι πολίτες πολύ ακριβά.

Είναι εμφανές ότι τα συμπεράσματα και οι υποδείξεις των διεθνών οργανισμών δεν έχουν ληφθεί υπόψη στη χώρα μας, για την οργάνωση του Συστήματος Διακανονισμού των Συναλλαγών στους Αϋλους Τίτλους της ΤτΕ κάτι που θα περίμενε κανείς να είχε συμβεί από την αρχή της χρηματοοικονομικής κρίσης, όταν ήταν ορατές οι επιθέσεις στα κρατικά ομόλογα με σκοπό την κερδοσκοπία.

4 **Πρέπει λοιπόν να ενημερωθεί η Βουλή σχετικά με ποια απ' τα μέτρα αυτά, που προτείνουν οι διεθνείς οργανισμοί, ίσχυαν και ποια ισχύουν σήμερα στο Σύστημα Διακανονισμού Αϋλων Τίτλων της Τράπεζας της Ελλάδος. Η συζήτηση δεν είναι θεωρητική, αλλά πολύ πρακτική. Όπως τονίζουμε στην από 19.05.2010 Ερώτησή μας, η τιτάνια προσπάθεια του Πρωθυπουργού της χώρας να αποκαλύψει τους κερδοσκόπους στις διεθνείς χρηματαγορές θα ήταν λειψή αν στην ίδια μας τη χώρα δεν έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα που απαιτούνται για την οχύρωση του Συστήματος Αϋλων Τίτλων της Τράπεζας της Ελλάδος, μέσω του οποίου διακανονίζονται οι συναλλαγές στα ελληνικά ομόλογα.**

Το ζήτημα αυτό είναι πολύ σοβαρό. Πρέπει, λοιπόν, να πεισθεί η Βουλή πως τα μέτρα που ισχύουν και εφαρμόζονται σήμερα είναι σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και πως αποκλείουν κερδοσκοπικά παιχνίδια σε βάρος των ελληνικών ομολόγων. Από τα έγγραφα που μας δόθηκαν καθόλου δεν έχουμε πεισθεί πως συμβαίνει αυτό. Αντίθετα, μάλιστα, οι φόβοι μας εντείνονται.

ΕΡΩΤΑΤΑΙ ο κ. Υπουργός :

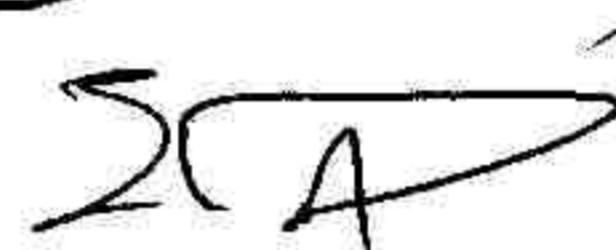
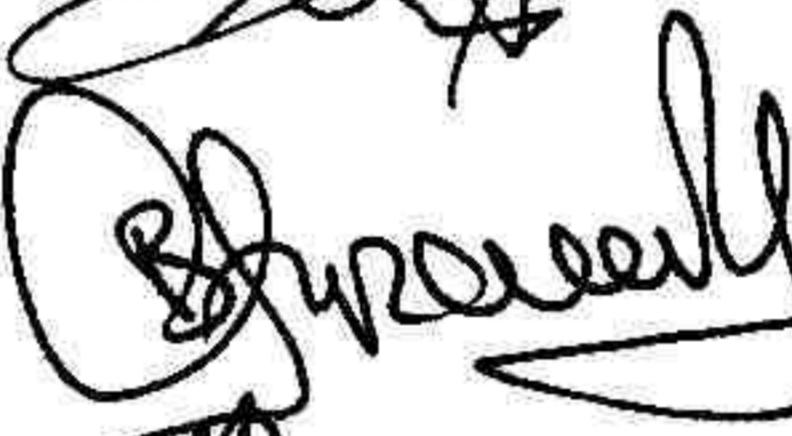
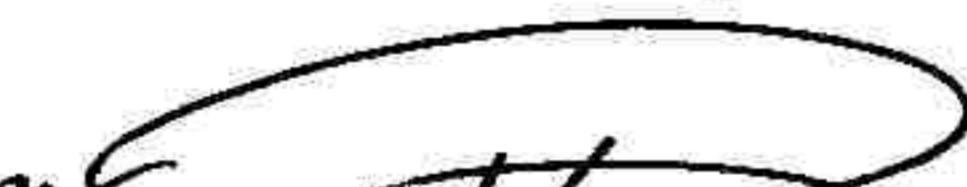
1. **Γιατί ο Διοικητής της ΤτΕ αγνοεί όλες τις εκθέσεις της ECB και της IOSCO και διευκολύνει με την απόφαση του για κατάργηση του υποχρεωτικού πλειστηριασμού ήδη από τον Φεβρουάριο του 2009 τις ανοιχτές πωλήσεις και συνακόλουθες κινήσεις υποτιμητικής κερδοσκοπίας εναντίον των Ελληνικών Ομολόγων;**
2. **Γιατί ο Διοικητής της ΤτΕ αγνοεί συστηματικά από τον Οκτώβριο του 2009 την αδιαμφισβήτητα μαζική αύξηση των πωλήσεων Ελληνικών Ομολόγων που οφείλεται κατά πάσα πιθανότητα σε ανοικτές πωλήσεις;**
- Γιατί ενώ όλες οι άλλες Ευρωπαϊκές χώρες προβαίνουν σε δραστική αυστηροποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τις ανοιχτές πωλήσεις όταν οι τίτλοι τους δέχονται κερδοσκοπικές πιέσεις η ΤτΕ χαλάρωσε περαιτέρω το εν λόγω πλαίσιο;
3. **Γιατί ο Διοικητής της ΤτΕ αγνοεί συστηματικά τις γνωμοδοτήσεις της Νομικής Υπηρεσίας της ΤτΕ για τον κίνδυνο υποτιμητικής κερδοσκοπίας και χειραγώησης που δημιουργεί η μη επαναφορά του υποχρεωτικού πλειστηριασμού και η παράλληλη κατάργηση του διακανονισμού των συναλλαγών 3 ημέρες μετά την συναλλαγή (T+3) με την εισαγωγή τεχνικών διακανονισμού που ισχύουν σε μη οργανωμένες αγορές (Over the Counter -OTC), όπως η ανακύκλωση (recycling) των συναλλαγών μετά το T+3 και την κατάργηση των κυρώσεων για μη διακανονισμό συναλλαγών και περάν αυτής της περιόδου;**
4. **Γιατί ο Διοικητής της ΤτΕ αλλάζει τους κανόνες για τον διακανονισμό συναλλαγών χωρίς αλλαγή του Κανονισμού λειτουργίας της ΗΔΑΤ και του ΣΑΤ;**
5. **Με ποιο τρόπο η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που εποπτεύει την ΗΔΑΤ και η ΤτΕ εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τον Κανονισμό της ΗΔΑΤ και τον Κανονισμό του Συστήματος Αϋλων -Τίτλων της ΤτΕ;**

Να κατατεθούν :

1. Ανά ημέρα ποσοστό διακανονισμού των συναλλαγών που επανεισήχθησαν και παρέμειναν στο recycling για την περίοδο **01.11.2009 μέχρι 07.04.2010**.
2. Από τις συναλλαγές που εισήχθηκαν στο Σύστημα ποιες δεν διακανονίστηκαν κατά κωδικό, κατά φορέα, ανά αγορά σε ημερήσια βάση.
3. Οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν από την ΤτΕ σε όσους δεν διακανόνιζαν εμπρόθεσμα τις συναλλαγές τους γιατί είχαν ανοικτές θέσεις σε τίτλους, -συνολικά για τα έτη 2009 και 2010.
4. Τα έγγοσα με τα οποία το Σύστημα Άυλων Τίτλων της ΤτΕ γνωστοποίησε στην ΗΔΑΤ και η ΗΔΑΤ στα μέλη που κατάρτισαν τις συναλλαγές την αποτυχία του διακανονισμού και τους λόγους της αποτυχίας σύμφωνα με το άρθρο 52 παρ. 4 του Κανονισμού της ΗΔΑΤ.
5. Σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού της ΗΔΑΤ η ΤτΕ στέλνει καθημερινά την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα στοιχεία των συναλλαγών. Σε ποιες ενέργειες προέβη η Ε.Κ. αναφορικά με τον μη διακανονισμό των συναλλαγών της ΗΔΑΤ, με δεδομένο ότι μη διακανονισμός και ανοικτές πωλήσεις είναι πιθανό να συνδέονται με χειραγώγηση και υποτιμητική κερδοσκοπία; Να κατατεθούν όλα τα σχετικά έγγραφα.
6. Ο μη διακανονισμός συναλλαγών συνιστά παράβαση του Κανονισμού της ΗΔΑΤ. Ενεργοποιήθηκαν και με ποιο τρόπο οι εσωτερικοί μηχανισμοί του Κανονισμού της ΗΔΑΤ, σε σχέση με τις συναλλαγές που δεν διακανονίστηκαν; -Επιβλήθηκαν εσωτερικά κυρώσεις από τα ελεγκτικά όργανα της ΗΔΑΤ; Να κατατεθούν οι αποφάσεις.

Αθήνα,

ΟΙ ΕΡΩΤΩΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Παπαδρέσιος Βάσιος
Ορφανούζης Γεώτης
Αλεξης Νίκος
Λιντζήρης Δημήτρης
Σπηλιώτης Ιωάννος
Στεργάκης Μάριος
Πετρόπουλος Αθανάσιος
Αυγουστίου Αυγουστία
Γερανίδης Βασίλης
Παπαχρήστος Βαρδόπουλος
Μαζικούρης Χρήστος
Καραϊσκάκης Ηλίας
Κουτσούκης Γεώργιος
Μαργαρίτης Λεωφ. Σπαραγγας
Τομας Βασ.